

MĚSTSKÁ KNIHOVNA v SEMILECH

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2011

- ÚVOD
- ČINNOST
- PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ
- KNIHOVNÍ FOND
- ČTENÁŘI, VÝPŮJČKY, NÁVŠTĚVNÍCI
- SLUŽBY
- KULTURNĚ-VÝCHOVNÁ ČINNOST
- HOSPODAŘENÍ
- VÝKON REGIONÁLNÍCH FUNKCÍ

VYPRACOVALA - MIROSLAVA VRBENSKÁ

➤ ÚVOD

Historie Městské knihovny v Semilech sahá až do roku 1864, kdy byla ve městě založena jako součást čtenářsko - pěveckého spolku. Byla první v celém soudním okrese. Finančně ji tehdy podporovaly všechny instituce a spolky ve městě.

V letech 1960 – 1994 působila jako okresní knihovna s metodickým střediskem pro knihovny jednotné soustavy v okrese.

Dnes je příspěvkovou organizací Města Semily evidovanou Ministerstvem kultury, od roku 1990 je kolektivním členem Svazu knihovnických a informačních pracovníků a od roku 2003 je knihovna pověřena Krajskou vědeckou knihovna Liberec výkonem regionálních funkcí.

Zřizovatel: Město Semily

Sídlo : Tyršova 49, 513 01 Semily

IČO : 00856100

➤ ČINNOST

Hlavním účelem činnosti Městské knihovny je *poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb* občanům při zachování rovných podmínek pro všechny a *všestranné napomáhání všem formám vzdělávání občanů*, což je upraveno zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (tzv. knihovním zákonem). Podmínky činnosti upravuje novelizace Výpůjčního řádu ze dne 2.1.2008. Knihovna v r.2011 upravila webové stránky, k dispozici je ON-line katalog.

➤ PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Činnost Městské knihovny Semily zajišťuje 7 zaměstnanců

Vzdělání - 6 osob SŠ knihovnického směru, 1 osoba VŠ .

Rozdělení:

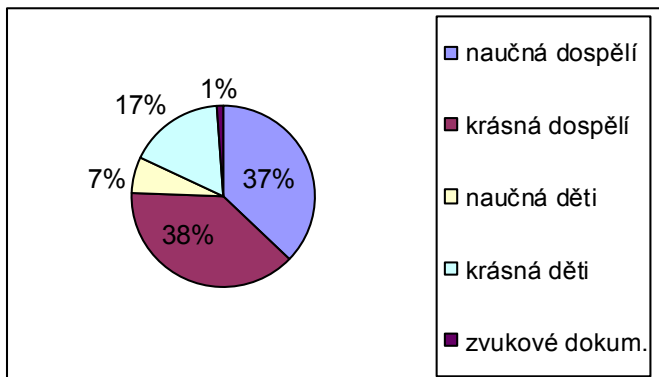
- dětské oddělení – 1 knihovnice
- oddělení pro dospělé čtenáře – 2 knihovnice
- regionální oddělení - 3 knihovnice na 2,6 pracovního úvazku (zajišťují výkon regionálních služeb pro 71 knihoven okresu)
- ředitelka
- úklid vykonávala v roce 2011 jedna pracovnice prostřednictvím Úřadu práce na dohodu o VPP
- k údržbě knižního fondu knihovna využívala zdarma pomoc další pracovní síly poskytované ÚP v rozsahu 30 hodin měsíčně.

Všechny knihovnice si průběžně zvyšují odbornou kvalifikaci. V roce 2011 se účastnily knihovnických inovačních kurzů financovaných v rámci projektu Unie zaměstnavatelských svazů hrazených z evropských fondů. Absolvovaly některé celostátní konference a semináře, kde získaly potřebné certifikáty.

➤ **KNIHOVNÍ FOND**

• **Počet knihovních jednotek ke 31.12.2011 - 60.882**

A. Městská knihovna: 37.229 dokumentů :

11.628 sv.beletrie pro dospělé
10.188 sv. naučná pro dospělé
2.439 sv. naučná liter. pro děti
8.024 sv. beletrie pro děti
1.420 sv beletrie pobočka v Řekách
3.530 zvukových dokumentů

B. Regionální oddělení výměnný fond : 23.653 svazků

• **Přírůstky za rok 2011 - 2.336v.**

A. Městská knihovna 1.026 ks - v hodnotě 133.644,- Kč :

521 sv. beletrie pro dospělé
213 sv. naučná pro dospělé
38 sv. naučná pro děti
23 ks CD
231 sv. beletrie pro děti

B. Regionální oddělení výměnný fond 1.310 svazků - v hodnotě 195.525,60 Kč :

• **Úbytky v roce 2011 - 368 sv.**

B. Městská knihovna: 130 sv.naučná literatura
33 sv. beletrie

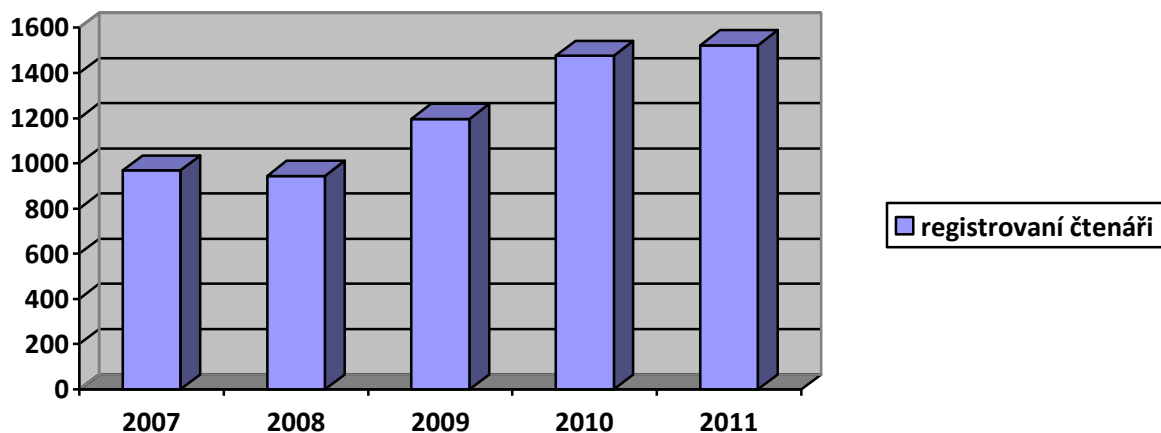
B. Regionální oddělení výměnný fond : 205 svazků

• **Počet titulů periodik Měst. knihovny** - 39 pravidelně odebíraných titulů
cca 100 nepravidelných darů

➤ **ČTENÁŘI, NÁVŠTĚVNÍCI, VÝPŮJČKY**

- **Počet registrovaných čtenářů :** **1.523** ... 1.057 dospělých
466 dětí do 15 let

Zatímco stav knihovního fondu se již řadu let téměř nemění, počet registrovaných čtenářů knihovny po přestěhování do nových prostor vzrůstá :

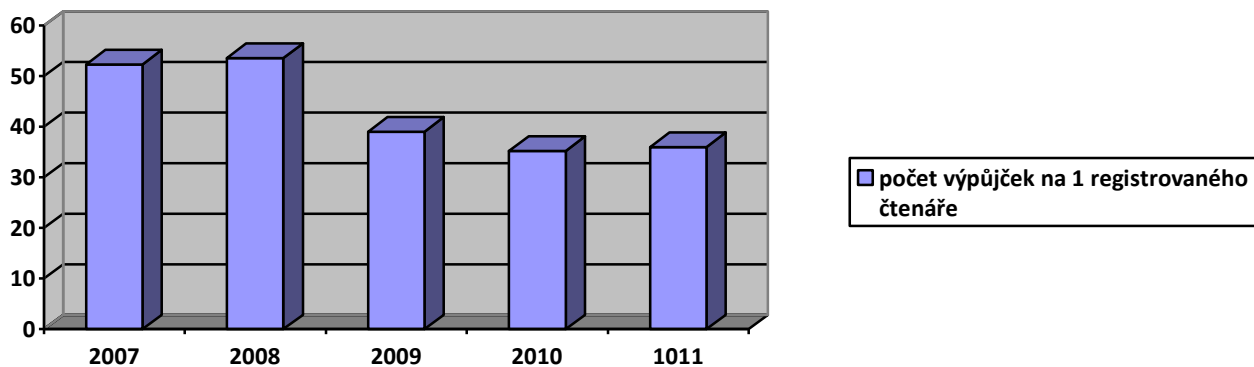

- **Podíl čtenářů z počtu obyvatel :** **17,3%**

- **Návštěvníci** – půjčoven 18.347
využívající Internet v knihovně 12.350
kulturních akcí 2.719
vzdělávacích akcí 632
využívající on-line přístup 4.940
38.988 osob

- **Počet výpůjček :** **54.984 dokumentů**

- **Průměrný počet výpůjček na 1 čtenáře :** **36 ks**

➤ SLUŽBY

Otevírací doba pro veřejnost byla zvýšena z 34 hod. týdně na 36 hodin (prodloužené středy do 19 hod.) bez polední přestávky, provoz je zajištěn každou sobotu. Knihovna poskytuje:

- absenční a presenční výpůjčky pro dospělé čtenáře, děti a mládež včetně zajišťování meziknihovní výpůjční služby
- informační služby včetně možnosti použití 12 stanic Internetu a 1 PC s On-line katalogem k vyhledávání ve fondu
- vzdělávací lekce základů práce na PC
- vzdělávání pro seniory prostřednictvím Virtuální university třetího věku
- kulturně výchovnou a propagační činnost pro děti i dospělé
- kopírovací služby
- regionální funkce pro základní knihovny okresu zajišťují 3 pracovnice na 2,6 pracovního úvazku
- pronájem prostor

Absenční a presenční půjčování

- Čtenářům slouží :
- oddělení pro děti a mládež
 - oddělení pro dospělé čtenáře
 - regionální oddělení pro knihovníky okolních obcí

Pro všechna oddělení platí jeden čtenářský průkaz, odlišný pro děti a dospělé. Dospělí evidovaní čtenáři přispívají na poskytované služby paušálním ročním poplatkem 120,- Kč, děti 60,- Kč. Neevidovaným čtenářům může knihovna poskytnout mimořádné výpůjčky za poplatek 50,- Kč. Požadují-li čtenáři knihovní jednotku, kterou knihovna nemá ve fondu, lze zajistit výpůjčku prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby z jiných knihoven za úhradu balného a poštovního ve výši 50,- Kč. Výpůjční lhůta pro všechny dokumenty je jeden měsíc. Příruční knihovna a část regionálního fondu je specificky označena a čtenářům jsou dokumenty odtud k dispozici pouze prezenčně.

Meziknihovní výpůjční služba :

- zaslané požadavky jiným knihovnám	...	196
- kladně vyřízených (včetně 6 požadavků z r.2010	...	202
- obdržené požadavky z jiných knihoven	...	139
- kladně vyřízených	...	139

Stále častějším problémem se stává vzájemné placení poplatků za poštovné jiným knihovnám.

Informační služby, internet

Knihovna poskytuje veřejnosti poradenské informace o fondu, katalozích a o možnostech využívání knihovny, bibliografické informace z vlastního knihovního fondu i z ostatních knihoven, umožňuje přístup do bází dat, poskytuje zdarma přístup k Internetu na 12 počítačích. V dospělém oddělení je 7 uživatelských míst, v dětském oddělení 5 míst. Katalog knihovny je přístupný na jednom vyčleněném počítači a on-line na Internetu. Čtenář si tak může z domova vyhledat, zda je požadovaný dokument k dispozici, případně si jej může rezervovat či výpůjčku

prodloužit. Knihovna při vrácení rezervované výpůjčky informuje čekajícího čtenáře prostřednictvím e-mailu o tom, že dokument je již k dispozici. Veškeré užití PC je zdarma. Zájem o počítačová místa je značný.

Elektronické služby :

- počet návštěv webové stránky knihovny	...	10.680
- počet vstupů do elektronického katalogu z prostoru knihovny	...	1.152
- počet vstupů do elektronického katalogu mimo tyto prostory	...	3.970
- počet rezervací či prodloužení samotnými čtenáři knihovny	...	159
- počet rezervací či prodloužení čtenáři mimo knihovnu	...	970

Vzdělávací lekce základů práce na PC

Po celý rok probíhalo v dospělém oddělení vzdělávání pro seniory, kteří mají zájem o lekce základů v ovládnání počítačů pod názvem Přítel počítač. Téměř každé úterý, kdy se nepůjčuje, probíhaly 2 vzdělávací lekce, které vedly dvě knihovnice dospělého oddělení. Účastníci se při nich učili např. práci s elektronickou poštou, orientaci v Seznamu, zakládání profilu a orientaci na Facebooku, chatování... Každý účastník mohl absolvovat 3 dvouhodinové lekce.

- počet lekcí celkem ... 41
- počet účastníků ... 53

Vzdělávání je díky malému počtu osob individuální a proto má velmi kladný ohlas. Hlásí se i zájemci ze vzdálenějších obcí.

Virtuální universita třetího věku (VU3V)

V říjnu 2011 zahájila knihovna virtuální přednášky organizované Českou zemědělskou universitou v Praze. Pilotním kurzem studijního programu Svět okolo nás byl kurz Astronomie, po jehož absolvování si účastníci již mohli volit téma. Tím se stala Etika. Studující musí absolvovat společnou výuku a poté si každý individuálně vypracovává na počítači testy.

- počet přednášek ... 4
- počet studujících ... 30

Knihovna plní funkci konzultačního střediska, promítá přednášky, vede diskuzi a průběžně pomáhá studujícím individuálně v případě potřeby v práci na počítači, při zpětném vyhledání přednášek, testů... Kromě toho uspořádala pro absolventy i společné setkání a posezení s hudbou a občerstvením.

Kopírovací služby

Stále stoupá zájem o využití kopírovacích služeb, přestože knihovna může poskytnout jen černobílé kopírování. Tento rok jej využilo 792 návštěvníků pro něž jsme zhotovili 7.172 placených kopií v hodnotě 16.128,- Kč, což je dvojnásobek loňských příjmů. Na zvýšení má vliv i zaokrouhlení cen na celé koruny. Na základě zákona o kopírovacích službách odvádí knihovna svazu Díla poplatky 0,20 hal za kopii autorských děl. Převážná většina kopií jsou soukromé materiály návštěvníků (občanské doklady, dopisy, zprávy...)

➤ **KULTURNĚ – VÝCHOVNÁ A PROPAGAČNÍ ČINNOST**

Knihovna uspořádala 9x v čítárně pro širokou veřejnost besedy s autory či různými zajímavými osobnostmi, přednášky, čtení Pořádů se zúčastnilo 263 návštěvníků. Podílela se také na křtu knížky Zmizelé Semily ve Státním archivu v Semilech. Při příležitosti Března – měsíce knihy vyhlásila a ocenila tři nejaktivnější čtenáře roku 2010. S vítězkou se účastnila vyhlášení a ocenění na regionální úrovni v liberecké Krajské vědecké knihovně. Pravidelně pořádá především v zimních měsících čtení pro seniory v domově Sociálních služeb. Oblíbenými se staly knížky vyprávění pamětníků z regionu nebo vzpomínky herců. Na 11 setkáních se celkem sešlo 198 posluchačů. Začátkem léta jsme po vypravování a četbě o starých Semilech uskutečnili literární procházku. Za asistence 30 žáků ZŠ si mohlo 30 důchodců, většinou vozíčkářů, kteří se běžně nedostanou do města, prohlédnout nově upravené náměstí a poznat změny, které se ve městě udály.

Velkou měrou se knihovna snaží podchytit dětskou populaci. Cítíme povinnost snažit se vypěstovat v dětech lásku ke knize, literatuře a vztah ke kulturním hodnotám.

Ve spolupráci s učitelkami mateřských škol se snažíme přivést ke knížkám ty nejmenší. Uspořádali jsme 26 setkání, kterých se celkem zúčastnilo celkem 438 dětí. Předškoláci poslouchají četbu, vypráví si o knížce a dané téma pak většinou výtvarně ztvárňují.

Když děti nastoupí do školy, koncem první třídy se přicházejí pochlubit, jak už zvládly čtení. Proto pravidelně organizujeme tzv. Slavnost slabikáře. Děti prokáží své čtenářské umění

a znalost knížek a odměnou jsou pasovány na čtenáře knihovny a obdrží svoji první průkazku. V roce 2011 se takto představilo 5 prvních tříd ze Semil a Loukova se 127 dětmi.

Spolupracujeme pravidelně se školami. Připravili jsme pro ně besedy na různá témata – spisovatelé, ilustrátoři (V.Čtvrtek, A.Lindgrenová, O.Sekora, J.Lada, Zd.Miler), pověsti našeho regionu, A.Dvořák, Velikonce, Vánoce. Uskutečnilo se 41 besed pro 698 dětí ZŠ. Tradičně přicházejí do knihovny učitelé, aby se děti naučily orientovat se ve fondu, katalogu. Velmi kvalitní byla práce p.uč. Kouslové s maturanty ISS ve Vysokém, která je vedla v knihovně k práci při přípravě maturity. Celkem se v knihovně uskutečnilo 10 knihovnicko-informativních lekcí pro 175 žáků.

Koncem zimy jsme opět uspořádali tradiční vynášení Morany. Děti se seznámily s lidovou tradicí Masopustu a postního období a společně pak vynesly Moranu k soutoku Jizery s Oleškou a před knihovnu přinesly vajíčky ozdobená líta, která zdobila vchod do Jitřenky. Akce se zúčastnilo 145 dětí základních a mateřských škol.

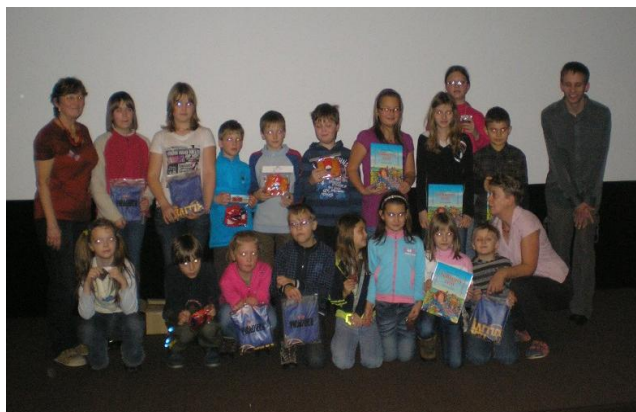
Při velikonočních besedách jsme zorganizovali již čtvrtým rokem dobrovolnou sbírku „Kuře dětem“ organizovanou na podporu společné sbírky Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS) a České televize - Pomozte dětem! Knihovna vybrala od dětí a odeslala na účet nadace 2.028,- Kč.

Velice oblíbená je akce Noc s Andersenem, do níž se dnes již zapojují vedle knihoven z celé ČR i mnohé zahraniční knihovny. Program jsme letos věnovali českému pohádkáři Václavu Čtvrtkovi a jeho knížkám. Děti pátraly po zatoulaných postavičkách pohádek, vyprávěly si o životě autora a jeho knížkách, četly, zazpívaly si s kytarou. Na programu byla i velká hra Člověče nezlob se s Václavem Čtvrtkem a tvorba velkých obrazů ze sáčků od čaje. Závěrem děti absolvovaly noční výlet za pokladem. V knihovně přenocovalo 20 dětí a 5 knihovnic. Celé Noci s Andersenem se účastnila i paní místostarostka Marcela Volšíčková

Na jaře jsme měli v prostorách půjčovny a na chodbách instalovanou výstavu „Co skrývá něžná krása květin“. Fotografie s informacemi o problematice Fair-Trade si mohli prohlédnout nejen denní návštěvníci, využily je ale školy. 82 studentů a žáků. K uvedené problematice absolvovalo 82 studentů prohlídky výstavy komentované zástupcem střediska ekologické výchovy M.E.Dvěď Semily.

V květnu jsme uspořádali v prostorách kina Jitřenka regionální kolo dětských vypravěčů pod názvem „Čteme všichni, vypráví jen někdo“, kterého se celkem účastnilo 65 dětí Semil, Turnova, Liberce a Jablonecka. Vítězové se mohli představit v září na přehlídce Jičín město pohádky. Malí čtenáři nacházejí v knihovně během roku různé soutěže, kvízy a další úkoly. Odměnou získávají drobné pozornosti. Knihovna uspořádala ve spolupráci s kinem Jitřenka několik akcí. K premiéře filmu Gulliverovy cesty to byla výtvarná soutěž pro školy a znalostní soutěž pro návštěvníky dětského oddělení. Výtvarné práce byly vystaveny pro veřejnost v čítárně a na vernisáži byly vyhlášeny nejlepší práce, vítězové kvízů získali od vedoucího kina volné vstupenky na film.

Podobně proběhla spolupráce před premiérou filmu Kocour v botách, pohádky režiséra Zdeňka Trošky či před zahájením Adventu ve městě. K této příležitosti děti vyráběly ozdoby pro vánoční strom na náměstí a na terase knihovny. Knihovna uspořádala společný podvečer dětí a rodičů s vyprávěním o významu Adventu, zpíváním koled a vyráběním. Na závěr se děti přemístily na náměstí, kde u stromu vypustily balonky s přáním Ježíškovi. Knihovna se připojila v říjnu i k další akci kina a městského muzea na téma komiks. V půjčovně pro dospělé čtenáře i v dětském oddělení uspořádala výstavu knih ze svého fondu a pro děti soutěž „Vytvoř si svůj vlastní komiks“. Té se zúčastnilo 42 dětí.

Další výstavka knih byla ke shlédnutí v dětském oddělení v květnu k příležitosti westernového týdne. Kromě westernových knížek byly pro děti připraveny různé znalostní a výtvarné soutěže, vítězové byli vyhlášeni a odměněni zástupci Města na Westernovém dnu Na ostrově.

O dříve oblíbené výtvarné dílny pro děti s rodiči během roku stále klesal zájem. Uspořádali jsme 8 setkání, kterých se zúčastnilo celkem jen 50 dětí, proto jsme od nich ve druhém pololetí ustoupili. Děti raději tvoří a kreslí, luští různé kvízy, soutěže a hádanky při běžném půjčování. Připravili jsme pro ně např. akci „Nakresli obrázek pro pana Milera“. K 90.výročí známého autora Krtečka namalovalo 18 dětí obrázky, z nichž jsme 8 nejpěknějších odeslali do Prahy autorovi.

Každým rokem dáváme dětem možnost zapojit se do celostátní ankety SUK o nejlepší knížku vydanou v předchozím roce . Letos hlasovalo 21 dětí.

Seznam všech konkrétních akcí s počty účastníků je uveden v příloze.

➤ **HOSPODAŘENÍ :**

MĚSTSKÁ KNIHOVNA A REGIONÁLNÍ ODDĚLENÍ CELKEM :

	Plán	Skutečnost	výsledek
Výnosy +	3.531.300,-	+ 3.669.050,-	137.750,-
Náklady -	3.531.300	+ 3.580.659,-	- 49.359,-
			+ 88.391,- Kč

1. Příjmy = VÝNOSY

- dotace Města Semily	2.170.128,-
- příspěvek KÚ Liberec na výkon RF	1.231.000,-
- tržby z prodeje služeb	148.996,-
- nájem prostor	25.785,-
- dotace ÚP na VPP	62.923,
- jiné výnosy a úroky	30.218,-
	+ 3.669.050,-Kč

2. Výdaje = NÁKLADY

- hospodaření MĚK	2.346.965,-
- výkon regionálních funkcí	1.233.694,-
	- 3.580.659,- Kč

Účet	Název	MĚSTSKÁ KNIHOVNA	REGIONÁL. ODDĚLENÍ	celkem
501	Materiál, drobné nákupy	32.272,-	12.729,-	
	Knihy, CD	133.644,-	195.526,-	
	Časopisy, noviny	33.144,-		
511	opravy	2.151,-		
512	cestovné	15.286,-	10.517,-	
513	reprezentace	2.661,-		
518	služby	98.224,-	53.253,-	
	Nájem, energie	524.262,-		
521	Mzdové náklady	1.108.458,-	716.782,-	
524	Zákonné sociál. pojištění	376.087,-	234.563,-	
527	Zákonné sociál. náklady	11.062,-	6.899,-	
549	Jiné ostatní náklady	9.714,-	3.425,-	
		2.346.965,-	1.233.694,-	3.580.659,-

➤ **REGIONÁLNÍ FUNKCE** - *výňatek z roční zprávy oddělení :*

Síť obsluhovaných knihoven

- 1 pověřená knihovna (Semily)
- 8 profesionál. knihoven (Harrachov, Jablonec n.J., Jilemnice, Lomnice n.P., Rokytnice n.J., Rovensko p.Tr., Turnov, Vysoké n.J.)
- 6 poboček profesionálních knihoven (Dolánky, Malý Rohozec, Mašov, Semily Penzion, Turnov II., Výšinka)
- 60 neprofesionálních knihoven
- 2 pobočky neprofesionálních knihoven (Horní Štěpanice, Zálesní Lhota)

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce

Výměnný fond Městské knihovny Semily slouží k cirkulaci mezi základními knihovnami. Zejména menší knihovny, které mají omezené finanční prostředky na nákup vlastního fondu, vítají tuto možnost zkvalitnění a rozšíření nabídky svým čtenářům. Knihy jsou odborně knihovnický zpracované (počítačový program Clavius) a technicky upravené (zabalené do folie, orazítkované, opatřené štítky, kódy, knižními a katalogizačními lístky).

V uplynulém roce bylo do 57 knihoven rozvezeno celkem 166 souborů se 7.709 svazky převážně nových knih (2,91 souboru na 1 obsluhovanou knihovnu; 135 knih na 1 obsluhovanou knihovnu). Obsluhovaným knihovnám jsme distribuovali více než 10.000 knih (kromě výměnných fondů jsou to knihy pořízené z prostředků obcí, dary atd.).

Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů

Aktualizaci a revizi knihovních fondů provádíme průběžně. V roce 2011 jsme uskutečnili revize a aktualizace v deseti základních knihovnách přičemž bylo zpracováno celkem 26.465 knihovních jednotek. Součástí revize je zaevidování dosud nezapsaných knih, vypracování seznamů chybějících knih, odstraňování chyb zjištěných při revizi, dohledávání, odpisy knih z přírůstkových seznamů, balení knih do ochranné folie atd.

Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele a jejich distribuce

Na základě smluv uzavřených se zřizovateli místních knihoven zajišťuje regionální oddělení nákup trvalého fondu. Pro 9 knihoven bylo zakoupeno a odborně zpracováno 221 knihovních jednotek v celkové částce 36.370,- Kč (skutečná cena knih je 49.717,- Kč, sleva činí 13.347,- Kč). O čerpání prostředků vedeme přesnou evidenci a na konci roku nákup knih trvalých fondů jednotlivým zřizovatelům vyúčtujeme.

Semily 6.2.2012

Zpracovala : Miroslava Vrbenská, ředitelka

2 přílohy : seznam kulturně-výchovné a propagační činnosti

Podpora zajištění výkonu regionálních funkcí v roce 2011